

flaa Balancen i „Berlingske Tidende“. Vi have ikke ment det nødvendigt at tage vedkommende Stiftsavis med, thi dels er der jo en hel Del, ja, vel den største Del, baade af Lærerne og Beboerne i Kommunen, som slet ikke holder Stiftsavisen, hvilket endda sit være, og dels er det vel ogsaa saa, at vi dog en Gang skulde komme til at faa vort offentlige Bekendtgørelsesvæsen ordnet paa en hel anden Maade, og derfor er det rimeligt kun at nævne et enkelt Blad og da det, som der først kan være Tale om at faa truffet en Ordning med. Hvad selve Bekendtgørelserne angaar, tænker jeg, at Lærerne slet ikke søge den Slags Bekendtgørelser hverken i „Berlingske Tidende“ eller i Stiftsavisen, men derimod i deres Fagblade, i Lærerbladene, hvori de optages. Vi have foreslaaet, at Ansøgningsfristen som hidtil sættes til 6 Uger. Naar disse 6 Uger ere forløbne, har den kaldsberettigede efter vort Forslag at sende samtlige Ansøgninger til den paagældende Skolekommission, med Ansøgningerne kan den lade følge en Liste, og paa denne Liste kan den optegne alle de Ansøgere, som ikke ere kvalificerede ifølge Lovforslagets § 10, altsaa ikke have de Eksaminer, som fordres, hvad enten det nu er selve Skolelærereksamen eller blot Eksamenskarakterer i Sang, Musik og Gymnastik, eller hvad dertil hører. Disse ikke-kvalificerede Ansøgere nævnes paa en særlig Liste, og Skolekommissionen foretager nu Indstilling. Til første Klasse eller Enkelærerembeder kan der efter Forslaget ikke indstilles nogen, som er under 25 Aar, og ingen kan indstilles til noget Embede, som ikke er kvalificeret dertil. Efter det alligevel, gælder Indstillingen for saa vidt ikke, som den kaldsberettigede da kan kalde blandt samtlige Ansøgere, hvem han vil. Men ellers skal i øvrigt Indstillingen gælde, hvis der er indstillet efter Lovens kvalificerede Personer, og den kaldsberettigede kan da tage en blandt de indstillede. Desuden foreslaas der, at Kaldsretten ikke som hidtil skal være fordelt paa mange forskellige Hænder, men skal herefter alene være hos Skoledirektionen. Flertallet gør ikke dette Forslag, fordi det finder, at Kaldsretten har været misbrugt — det tror jeg ikke der er Grund til at sige — men fordi man finder det bedst, at Kaldsretten samles paa en enkelt Haand, om jeg saa maa sige, og alene hos Skoledirektionen, fordi den fører det meste og det bedste Tilsyn med Skolevæsenet i det hele taget. Der er jo dog noget rigtigt i, at den, der fører det virkelige Tilsyn, ogsaa har Kaldsret. Som Forholdet nu er, ligger Kaldsretten ikke alene hos Skoledirektionen,

men for en stor Del Embeders Vedkommende ogsaa hos Biskopperne og hos enkelte Institutioner. For Eksempel har Universitetet Kaldret til nogle Embeder, hvad, saa vidt jeg ved, ogsaa det adelige Somfruekloster i Roskilde har, og der er desuden ogsaa forskellige andre, som have en saadan Kaldsret. Forslaget gaar endvidere ud paa, at Overlærerne eller Førstelærerne i Købstæderne ogsaa skulle kaldes af Skoledirektionerne ligesom de andre Lærere. Det er disse Forsandringer i § 9, Flertallet har foreslaaet. Naar jeg dernæst har anført, at det oprindeligt ikke i 1856 har været Mening, at Ordningen „stiftet og værdig“ skulle forstaaes, som de i en senere Tid ere blevne forstaaede, føler jeg mig bestyrket dert ved at se paa Udvalgets Betænkning af 1856. I den den Gang om Skoleloven afgivne Betænkning viser det sig, at hele Udvalget, baade Højre og Venstre, kort sagt alle Parter, ere enige om den Forslagsret, som oven ogsaa tilfaldt kom til at indeholde. Det hedder herom i Udvalgets Betænkning: „Udvalget har her været aldeles enigt om, at den Forslagsret, der i § 9, 2det Stykke, indrømmes Skolekommissionerne og Sogneforstanderskaberne, bør være en Forslagsret, der har fuld og sand Betydning, saaledes at den kaldsberettigede ikke vilkaarlig kan tilsidejætte de foreslaaede Kandidater og kalde en anden end en af disse, og dernæst, at denne Forslagsret indrømmes dem ved Besættelsen af ethvert Skolelærerembede, der ikke besættes af Kongen. Deri var hele Udvalget enigt, men saa var der et Mindretal bestaaende af Behrmann, Møller og Bloug, som vilde have denne Bestemmelse om „stiftet eller værdig“ føjet til, idet det mente, at det maatte tilkomme Biskopperne eller Skoledirektionerne at kunne kassere Indstillingerne, naar det var ligefrem udelige eller uværdige Personer. Derimod mente de, at det ikke kunde være rigtigt, at Biskopperne eller Skoledirektionerne skulde kunne kassere enhver Indstilling af andre Grunde. Det hedder her i Mindretallets Motivering, „at hvorvel Forslagene viselig ikke uden gyldig Grund bør fraviges, bør det dog være muligt at faa dem rettede, hvis Uværdige eller Udelige ere foreslaaede.“ Det er altsaa det ganske bestemte, der her er Tale om: uværdige eller udelige. Det, man den Gang har villet, er, at hvor saadanne ligefrem uværdige eller udelige Personer blive indstillede, kan Indstillingen sendes tilbage til Sogneraadet og fordres gjort om eller i sidste Instans sendes ind til Ministeriet. Den Forstaaelse, der nu gøres gældende, er derimod en ganske anden, nemlig den, at der er visse Embeder af den og